

Duminica a 5-a după Rusalii
(Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei)
5 iulie 2026

„În vremea aceea, trecând Iisus dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat **doi demonizați care ieșeau din morminte**, atât de cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea. Și, iată, au început să strige și să zică: **Ce ai cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?** Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoți afară, lasă-ne să intrăm în turma de porci. Atunci El le-a zis: **Duceți-vă! Iar ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și îndată toată turma s-a aruncat de pe țarm în mare și a pierit în apă.** Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizații. Și, iată, toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, **L-au rugat să plece din hotarele lor.** Iar Iisus, intrând în corabie, a trecut marea și a venit în cetatea Sa” (Ev. Matei 8, 28-34; 9, 1).

1. Dumnezeu, omul și diavolul

În centrul episodului vindecării demonizaților din ținutul Gadarei stau trei ființe cu caracter personal: **Dumnezeu, omul și diavolul**. Dumnezeu este necreat și atotputernic, omul și diavolul aparțin creației, fiind astfel mărginiți sau limitați. Creat de Dumnezeu după chipul Său, având suflet și trup, așezat între cer și pământ, în om a fost sădită chemarea de a deveni asemenea lui Dumnezeu, de a se apropia de cer și a face să locuiască în el cât mai multă lumină, cât mai mult har dumnezeiesc. A treia realitate personală a existenței este diavolul, un înger căzut din ascultarea față de Dumnezeu și devenit un oponent al Acestuia, iar prin aceasta și al omului. Omul este dorit atât de Dumnezeu, cât și de duhurile rele, care țin să-l țină departe de viața împreună cu Dumnezeu. Dacă omul se apropie de Dumnezeu, diavolul nu mai are putere asupra lui, căci nu poate o creatură căzută să-l învingă pe Dumnezeu Cel necreat și atotputernic. Dumnezeu este Adevărul, diavolul „este mincinos și tatăl minciunii” (Ioan 8,44). Dumnezeu este lumină, diavolul este întuneric. Dumnezeu este comuniune și armonie, diavolul este „dezbinare”, aceasta fiind chiar traducerea termenului „diabolos” din limba greacă. Dumnezeu ne-a creat pentru a trăi în bucurie și lumină împreună cu El, „diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită” (I Petru 5,8).

Evangelia de astăzi ne prezintă doi oameni „înghițiți” de duhurile rele. Sfântul Evanghelist Matei nu menționează motivele pentru care au ajuns să fie posedați de demoni în asemenea măsură, încât nu mai erau stăpâni asupra propriei vieți. Sfânta Evanghelie descrie însă cum se manifesta prezența demonică în viața lor, iar în partea a doua cum au fost exorcizați de Domnul Hristos. Elementele posedării demonice descrise în pericopă sunt următoarele: **izolarea de oameni, locuirea în morminte**, simbol al morții spirituale, **răutatea și violența**, oamenilor fiindu-le frică să treacă pe lângă ei, precum și **folosirea vocii lor de către demoni**! Când diavolul vorbește prin vocea unui om, posedarea este totală, acesta pierzând complet stăpânirea asupra minții, ființei și vieții sale! Omul posedat de demoni devine o marionetă aflată în mâna și în slujba răului! Sfânta Evanghelie conține însă în partea a doua un fapt fundamental, dătător de mare speranță, anume că prezența lui Hristos îi chinuie pe demoni! **Diavolul se teme așadar de Hristos și nu poate trăi acolo unde este prezent Dumnezeu!** Sfântul Apostol Pavel arată că întreaga misiune a lui Hristos a fost „să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morții, adică pe diavolul și să izbăvească pe acei pe care frica morții îi ținea în robie toată viața” (Evrei 2, 14-15). Dacă dorim așadar să trăim în lumină și să alungăm demonii din viața, familia și casa noastră, atunci să îl ținem pe Hristos prezent în inima

noastră și în mintea noastră! Dumnezeu îi îngăduie acestui „tolerat” să ne ispitească și să ne încerce credința, însă Părintele Arsenie Papacioc ne îndeamnă să nu stăm de vorbă cu diavolul, care are doar o putere limitată și temporară. La sfârșitul veacurilor va fi aruncat „în iezerul de foc și de pucioasă, unde este și fiara și prorocul mincinos, și vor fi chinuți acolo, zi și noapte, în vecii vecilor” (Apoc 20,10).

Alungând demonii în turma porcilor, Hristos nu a ascultat de ei, ci dimpotrivă a arătat că are putere deplină asupra lor, că nu pot face nimic fără îngăduința lui Dumnezeu, că aceștia au plecat cu adevărat din cei doi demonizați. Aruncarea turmei în mare arată natura distrugătoare a demonilor, dar și că un suflet omenesc valorează înaintea lui Dumnezeu mai mult decât orice avere materială.

Am întâlnit de-a lungul activității mele preoțești persoane sau familii, în viețile și casele cărora lucrarea demonică era evidentă. Speriați de răul, care se manifesta uneori chiar fizic în casele lor, veneau în cele din urmă la preot și la biserică pentru a cere ajutorul. Din discuțiile purtate cu toate aceste persoane, fără excepție, a reieșit un numitor comun: **nu posteau, nu se rugau, nu mergeau la Biserică, nu se spovedeau și nu se împărtășeau**. Sperau la o rugăciune sau slujbă a preotului care să îi elibereze pe ei și casa lor, fără a face însă nimic ei înșiși. Le-am transmis întotdeauna principiul Evangheliei de astăzi: dacă doriți să plece răul din casă și din viață, trebuie să îl chemați și primiți pe Hristos în casa și viața voastră prin Sfintele Taine ale Bisericii!

2. „Planul de foc” în lupta duhovnicească

Cum să ducem însă lupta duhovnicească împotriva celui care caută „să ne înghită”? Cazul din Evanghelia de astăzi este unul extrem, posesia demonică fiind totală, pot însă să existe situații de posesie parțială sau temporară. Ajunge, spre exemplu, ca diavolul să aducă o ispită printr-o înțelegere greșită a unor întâmplări din viața noastră și totul devine un chin. Există o apoftegmă din Pateric, care spune că „**în mintea strâmbă totul se strâmbă**”. Omul cu mintea „strâmbă” vede în mod neîntemeiat intenții rele peste tot, oameni care îl persecută, care „au ceva cu el” etc. Dacă cel rău reușește numai această „strâmbare a minții”, viața poate deveni un chin! Omul trăiește într-o realitate distorsionată, dușmanii și intențiile lor fiind creați prin imaginația lui, iar el trăiește suferințe de nedescris!

Cum să ducem lupta împotriva unor asemenea ispite? Am găsit un răspuns practic la părintele Arsenie Papacioc, numit „planul de foc”. Dânsul l-a conceput când era în armată și l-a aplicat la lupta duhovnicească, formulând o strategie de luptă formată din patru etape:

1. Determinarea precisă a poziției tale. Adică, dacă ești călugăr sau ai o familie. Din această poziție trebuie ca omul să-și ducă lupta.

2. Identificarea precisă a dușmanului tău. Acesta este, desigur, diavolul, deoarece în războiul spiritual nu luptăm împotriva trupului și sângelui, ci împotriva puterilor întinericului (Ef. 6,12).

3. Determinarea exactă a distanței. Aceasta înseamnă o reflecție asupra păcatului sau a păcatelor celor mai apropiate și prezente în viața unui creștin și începerea luptei împotriva lor. Războiul se dă în fiecare clipă și trebuie câștigat cu orice chip. Dacă obții victoria în fiecare zi, atunci se adună mai multe zile în care sunt învingător.

4. Folosirea pe termen lung a armelor duhovnicești pentru distrugerea definitivă a dușmanului. Aceste arme sunt **rugăciunea, smerenia, răbdarea, postul și cultivarea iubirii față de aproapele nostru**¹.

¹

Pentru a pune acest plan în aplicare este nevoie de multă energie, atenție și voință. Dacă te predai voii lui Dumnezeu primești putere prin harul dumnezeiesc, care te susține în fiecare clipă. Ești un învingător chiar dacă nu câștigi fiecare moment al războiului sau nu birui definitiv, ci te afli permanent în poziție de luptă. Această înțelegere a luptei duhovnicești este foarte frumos exprimată în *Rugăciunea a doua* din Taina Sfântului Maslu: „de câte ori vei cădea, ridică-te și te vei mântui”. Prin Sfântul Botez devenim „ostași ai lui Hristos”, aflându-ne într-un război duhovnicesc continuu. În acest război ne susțin toate Sfintele Taine, căci ele mijlocesc harul apropierii de și al unirii cu Dumnezeu. Foarte mult ajută în această luptă duhovnicească Sfânta Împărtășanie, pe care o primim pe lângă multe alte daruri și „spre izgonirea a tot potrivnicul” (*Rugăciunea întâi de mulțumire, a Sfântului Vasile cel Mare*).

3. Vocația omului de a deveni „casă”

Sfânta Împărtășanie ne arată însă și altceva extraordinar de important, anume faptul că omul a fost creat de Dumnezeu spre a deveni „casă”. Acest aspect este evident în *Rugăciunea a treia după Sfânta Împărtășanie* a Sfântului Simeon Metafrastul, adresată lui Hristos: „curățește-mă, spală-mă și mă îndreptează; înțelepțește-mă și mă luminează; **arată-mă locaș numai al Duhului Tău și să nu mai fiu sălaș păcatului, ci Ție casă, prin primirea Împărtășaniei**”. Având această vocație, mintea și inima omului nu pot rămâne niciodată neutre, căci au chemarea să fie locuința lui Dumnezeu, altfel sunt vulnerabile în fața răului. Noul Testament vorbește adesea despre vocația omului de a deveni „casă” a lui Dumnezeu. Mântuitorul arată că omul a fost creat pentru a deveni „locaș” al Preasfintei Treimi: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și **vom veni la el și vom face locaș la el**” (Ioan 14,23). Sfântul Apostol Pavel arată prin imaginea templului că omul întreg, suflet și trup, este chemat să devină un loc al prezenței lui Dumnezeu: „Sau nu știți că **trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi**, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri?” (1 Cor 6,19). Noul Testament avertizează însă că omul poate deveni și casa sau locuința duhurilor rele. Mântuitorul arată în parabola duhului necurat, că acesta, după ce este scos din om „umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă și nu găsește. Atunci zice: **Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit; și venind, o află golită, măturată și împodobită. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrând, sălășluiesc aici și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi**” (Matei 12, 43-45).

Toată istoria creștină nu este nimic altceva, decât alergarea lui Dumnezeu după fiii Săi, spre a-L primi în libertate în inima lor, în casa lor. Din delicatețe nu intră cu sila în inima omului, căci astfel ar nega și distruge iubirea fiilor față de El. Când aceștia își deschid inima, atunci ea devine „palatul lui Hristos”, după cum spune Sfântul Macarie Egipteanul, împodobit cu podoabele virtuților și cu darurile Sfântului Duh. **Când omul își deschide viața lui Dumnezeu, atunci este luminat și sfințit atât de mult încât „toată ființa lui devine inimă”**². Să nu uităm că numai ceea ce strângem în inimă merge cu noi dincolo de mormânt.

Învățăm așadar din Evanghelia de astăzi că scopul ultim al vieții nu este doar respectarea exterioară a poruncilor, ci transformarea inimii într-o locuință sau casă a lui Dumnezeu, astfel încât omul să poată spune împreună cu Sfântul Apostol Pavel: **„Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine”** (Gal 2,20).

¹ Pentru o descriere amănunțită a „Planului de foc” a se vedea Părintele Arsenie Papacioc, Veșnicia ascunsă într-o clipă, Editura Reîntregirea, Alaba Iulia, 2004, pp. 89-91.

² Arhimandritul Zaharia Zaharou, Omul cel tainic al inimii (I Petru 3,4), Editura Basilica, București, 2014, p. 24.

Pr. Daniel Benga